

CONSELL DE BARRI SANT ANDREU – RESUM DELS PUNTS TRACTATS

1 DE JUNY 2021, 18,30 hores

Lloc: Auditori Can Fabra

Assistents:

Presidenta: Regidora *Lucía Martín*

Vicepresidenta: *Georgina Cascante*

Consellers i conselleres

Conseller tècnic *Gerard Sentis*, Conseller de barri *Ivan Marzà*, Consellera Junts x Catalunya *Ximena Gadea*, Consellera de Barcelona en Comú *Elvira Juncosa*, Conseller d' ERC *Carles Rodríguez*, Anna Escrig de Barcelona pel Canvi i Conseller de Ciutadans *Marcos Rodríguez*. I *Jordi Gimeno*, conseller de Barcelona en comú

Tècnics i tècniques municipals

Francesc Giró (Director Planificació Estratègica- Agència de Residus de Catalunya), *Frederic Ximeno* Gerent de Medi Ambient i Serveis Urbans, *Carles Vázquez* Director de Serveis de Neteja i Gestió de residus, Gerenta *Maria Gas* i Director Serveis a les Persones i al Territori *Lucas M. Martínez*

Entitats

Plataforma veïnal, AVV Sant Andreu Nord Tramuntana, AVV Sant Andreu Sud i AVV Sant Andreu Palomar

Assisteixen un total de 75 persones

Ordre del dia

1. Informe de la regidora
2. Recollida de residus Porta a Porta
3. Parcel·les del Consorci de la Zona Franca a les Casernes
4. Precs i preguntes

1.-Informe Regidora

La regidora explica en que les obres de remodelació del mercat segueixen el ritme previst i acabaren a finals de la tardor. La previsió seria obrir el primer trimestre del 2022. De l'entorn "casernes" informa que han finalitzat les obres de la Rambla Marta Mata i que ja han començat les obres de l'edifici C, destinat a 152 habitatges de lloguer de gent gran i un Espai Jove. També s'adjudiquen aquest mes el projecte i les obres dels 2 edificis per habitatges amb lloguer assequibles i escola bressol. I ja estem a la fase final amb el procés de reallotjament dels blocs del Consorci de la Zona Franca

Respecte a les obres al voltant de l'Estació Rec Comtal, ADIF ens ha informat que al setembre 2022 circularan els trens amb normalitat.

I per últim: les dades de vacunació a Sant Andreu de Palomar demostren que s'està implementant el procés de forma ampla i normalitzada.

-CAP Sant Andreu (19 de maig): Ja tenen la primera dosi el 87% de les 13.364 persones que els hi correspon per rang d'edat

-CAP Casernes(19 de maig): Tenen la primera dosi el 83,63% de les 9.510 persones susceptibles

2.-Nou sistema de recollida de residus porta a porta

La regidora informa que aquest nou sistema respon a la necessitat de millorar els percentatges de recollida selectiva, especialment la fracció d'orgànica i de procurar minimitzar la generació de més elements de contaminació. Les directives europees ens exigeixen baixar la quantitat aportada a la fracció orgànica, donat el context actual en el que estem d'emergència climàtica. El model actual de recollida de residus no permet avançar en els percentatges necessaris de recollida selectiva i, per això, a nivell català s'està implementant en moltes poblacions el sistema del porta a porta. Això suposa un repte, un canvi d'hàbits important, un canvi conceptual, que no és fàcil.

Des del mes de gener es va generar una comissió de treball pel seguiment de la implantació del porta a porta en el que participen mensualment entitats, serveis i tècnics. És un espai de treball obert on es plantegen problemàtiques i es generen propostes per millorar el procés d'implantació. Després d'una primera setmana de la campanya s'estan obtenint dades molt positives de la implantació, que demostren que molta gent està participant. Com tots els nous projectes urbans que afecten a tantes persones cal continuar treballant per reajustar aquelles coses que calguin.

En Francesc Giró (Agència residus Catalunya) agraeix la invitació a la sessió del consell i fa una breu descripció del context del nou sistema de recollida de residus a nivell català, estatal i europeu. Explica que no és una experiència nova, sinó que ja es fa des de fa més de 20 anys. Situa que no és un caprici, ni és una decisió inconscient. Les directives europees estan regulant

cada vegada de forma més estricta aquells temes que afecten al medi ambient davant l'emergència climàtica. A l'any 2018 va generar una nova directriu europea (2018/851), marcant objectius de reciclatge, on a l'any 2035 hem d'arribar al 65% del reciclatge. Ara a Catalunya estem al 39%, quan la directiva ens determina que hauríem d'estar al 50%. També es cert que cal tenir present que a nivell estatal estem al 20%, per tant a Catalunya està molt més avançada, especialment en residus orgànics.

I un altre objectiu la quantitat de residus que portem a l'abocador, Europa ens exigeix que només porten un 30% com a màxim. L'incompliment implica sancions multimilionàries.

En aquest moment es suspèn momentàniament (durant 45 minuts) la sessió del consell per irruptió d'uns 35 persones cridant en contra del nou sistema de recollida de residus.

Finalment es reprèn la sessió. En Francesc Giró continua explicant que a Catalunya hi ha 231 municipis que ja ho està fent. El porta a porta no s'aplica de la mateixa manera a qualsevol barri o població sinó depèn del context específic. La realitat de Barcelona és molt diversa, obliga a que el model sigui diferent en cada barri.

El canvi del model implica un canvi d'hàbits, que és complex i que ens obliga a treballar des de les administracions especialment els temes de comunicació, d'informació i fer-ho des de la coresponsabilitat.

En Carles Vázquez, Director de Neteja Urbana, recorda que el porta a porta es fa en dos fases 24 de maig primera fase i 18 d'octubre segona fase. Prèviament a la implantació s'han repartit 12.000 cartes, s'han fet 555 reunions amb comunitats. En total s'ha arribat a contactar a 4.361 comunitats de veïns a través d'un equip de 25 educadors. En el 47% de les reunions s'han acordat quines eren les solucions de forma compartida. També s'han realitzat 931 visites d'establiments i activitats comercials. Entre els mesos de març i abril, s'ha parlat amb el Consorci d'Educació per pactar amb les escoles com posar en pràctica el model.

El passat 23 de maig es van retirar els contenidors de la fase 1, avisant prèviament. Informa també que la comissió de seguiment per la seva implantació s'han reunit 5 vegades, aquest espai ja a venia d'una comissió de millora la neteja del barri. De forma paral·lela s'ha reunit 3 vegades la comissió de seguiment específicament amb les associacions de comerciants. Les comissions ha generat canvis en el procés d'implantació: recollida de l'horari per comerços, s'ha incorporat bujols comunitaris de paper i cartró per algunes comunitats, s'ha posat un tècnic exclusiu pels comerços per treballar incidències, s'ha ampliat l'horari d'atenció a l'Espai Bota, s'ha ampliat l'horari d'atenció recollida tèxtils, s'han adequat els espais on estaven ubicant abans les àrees de contenidors alliberant espai públic, s'han implantat per a persones que viuen soles, amb dependència o amb mobilitat reduïda aniran a casa seva a recollir els residus, han reposat el contenidor de vidre a la plaça de les palmeres, s'han posat bústies d'orgànica per a blocs de més de 40 habitatges, s'ha pactat en quin lloc amb cada comunitat on es recolliran els residus i s'han col·locat cartells a les finques de la fase 2 per informar de quan els hi toca iniciar el procés.

Aclareix que el sistema d'identificació de les bosses permet comptar el número d'aportacions per fraccions i millorar la recollida selectiva. El fet de tenir l'identificador ens prepara per la nova llei de residus. Ara estem treballant en quina forma podem bonificar en aquelles persones que fan recollida orgànica. És un comptador de residus. El porta a porta ens permet adquirir consciència dels residus que generem.

Respecte a la fracció del tèxtil sanitari s'ha plantejat augmentar la presència del vehicle itinerant amb un horari ampli i durant 6 dies a la setmana.

Durant aquesta primera setmana, els educadors estan fent la repesca d'aquelles persones que encara no tenen el kit i tota la informació.

S'explica que quan hi ha presència de bosses fora d'horari se'ls posa un adhesiu i que no es recullen de forma immediata, per a que es visibilitzi.

També s'informa que hi ha una aplicació ciutadana on està tota la informació pormenoritzada

Després de la primera setmana ja comencem a tenir les primeres dades de la recollida de residus. S'ha arribat a un **73 % de participació** (quan en experiències similars no s'arriba ni al 50%) i amb un **65% de recollida selectiva** (el model actual de contenidors només arriba al 38%).

Les dades ens ajuden a continuar dialogant i treballant, per què ens permet verificar què és un bon sistema.

Torn de paraula:

1.-Senyora Maria Jesús López: Explica que tot i que creu que s'ha de reciclar qüestiona que sigui el model més apropiat, donat que els carrers estan plens de bosses. Vol conèixer l'informe ambiental que avaluï que aquest sistema és el més adequat a tots els nivells: clima, habitatges, carrers, de les persones que viuen, de la tipologia d'habitatges,.... Diu que les voreres són per la gent, no per les bosses. Demana que tornin els contenidors i per a que la gent sàpiga què ha de fer s'ha de promoure una normativa on quedi clar on s'han de reciclar els envasos. L'identificador és un número que va amb dades personals. Vol saber qui és el responsable d'ordenar què es recullin les bosses, a tot Europa no es fa el porta a porta amb xip. Afirmar que no s'ha tingut en compte els horaris de les persones. Ahir a les 3 de la matinada hi havia recollida de mobles amb tot el soroll que es genera. Demana un contenidor pel material sanitari pels habitatges per no anar pel carrer amb aquests tipus de residus. Vol estar a la comissió de veïns, tot i que verbalitza que està en contra del sistema.

2.-Senyora Ari diu que majoritàriament el poble de Sant Andreu està en contra d'aquest model, tal i com ho demostra una enquesta feta pel mitjà local Sant Andreu Exprés. Demana poder fer propostes de millora. Recalca que en un document de la web residus.cat s'aconsella que aquest sistema s'utilitzi per a municipis petits. Valora que estan sorgint problemes veïnals en la seva aplicació: la dificultat dels horaris professionals, de la gent gran i de les persones amb mobilitat reduïda, de les persones amb discapacitat visual que perden l'autonomia per l'aparició de nous obstacles que a més es donen en carrers petits,.. Planteja que hi ha una

directiva europea, 2008 , a l'article 31, que diu que qualsevol canvi s'ha de pactar amb les entitats.. i que l' Ajuntament només ha pactat amb una entitat. També fa una pregunta, sobre el funcionament del model desenvolupat al barri de Sarrià. Diu que uns veïns del barri de Sant Andreu han anat a comprovar l'experiència , i han vist que el territori és molt més petit i que els veïns estan en contra.

3.-Senyora Joana planteja el fet de la manca d'espai als domicilis per acumular la brossa. Reitera que no s'ha parlat amb els veïns i que al carrer on viu al carrer Renart està brut.

4.-Senyor Josep agraeix la intervenció dels tècnics, però afirma que està preocupat. Valora que hi ha bona voluntat, però que possiblement els veïns no han entès què significa aquest nou sistema. Creu que funciona bé els contenidors, però si el problema era l'orgànica, pregunta la raó de no posar informadors als contenidors abans de canviar el sistema. I, per últim, pregunta què passaria si no vol signar el formulari d'alta per la recollida de residus, vol saber les implicacions legals

5.-Senyora Blanca Port afirma que les dades de la recollida selectiva després d'una setmana demostren que és un bon sistema. Diu que mai havia vist que s'hagi fet correctament l'orgànica. Avui ha passejat pel barri, entrarà a la segona fase, i ha observat algunes bosses fora d'horari, o barrejades on no toca. Ha vist entre 50 i 60 bosses i creu que la proporció sobre 3.000 habitatges és escassa. Valora el gran esforç ciutadà per poder fer la recollida per fraccions. Planteja que abans de la implantació ja hi havia bosses fora dels contenidors, que és pràcticament una proporció similar a la que tenim ara. I, per últim, reflexiona que tots els vehicles que estan recollint no són elèctrics i demana que es puguin posar l'abans possible.

6.-Senyora Maria Mercè diu que es genera un problema d'insalubritat per deixar les bosses que es deixen al carrer ara que arriba l'estiu. Creu que no s'ha analitzat bé la realitat del barri. Afirma que culpabilitzar a través d'adhesius no és una solució. Diu que no s'ha informat suficientment com per exemple al carrer on viu, carrer Otger. Valora que l'identificador provoca inseguretat , pregunta qui gestionarà la informació personal? A qui vendrà les dades? Pensa que les bosses no han de portar cap dada de referència. Diu que els cubells d'orgànica porten identificador per les persones que viuen, però també pot generar inseguretat a l'informar sobre si hi ha persona a un habitatge. Pregunta també si es multarà si no es fa bé la recollida per fraccions. Demana que el camió de la repesca, per aquelles persones que tenen horaris diferents puguin deixar la fracció corresponent, es pugui tenir en un punt fixe. Pregunta com es gestionaran les festes majors amb aquest nou sistema. Proposar que hagin contenidors específics per les defecacions dels gossos. I, finalment, pregunta quan costa el nou sistema de neteja i si hi haurà una nova taxa.

7.-Senyora Alcía planteja que no creu que aquest tema sigui la prioritat davant de la situació de crisi econòmica. Reclama que es parli de veritat amb les persones i que s'asseguri que hi hagin espais per poder dir coses i proposar solucions.

8.-Senyor Quim afirma que el sistema del porta a porta és una bona alternativa ambiental. Creu necessari fer la separació de les deixalles. Valora molt positivament que hi hagi un nivell de participació tant alta en només una setmana. Reflexiona que les propostes s'han de fer en

un to positiu i que cal posar en valor que el 73% de les persones ho estan fent bé. Diu que a cada lloc s'ha d'adaptar aquest sistema en funció del context particular. Vol agrair a tot l'equip que està fent el porta a porta, per la seva dedicació. La discrepància és positiva però s'ha de fer amb educació. Proposa que la fracció orgànica es pugui ampliar en un dia més, de 3 a 4.

9.-Senyora Cristina vol deixar clar que el veïnat andreuenc està plenament conscienciat amb el reciclatge, amb el canvi climàtic i que ho és des de fa molts anys. Valora que tot i que hi ha una comissió de seguiment amb entitats és de caràcter informativa, en la que no hi ha cap opció per modificar res. Planteja que aquest sistema funciona amb altres poblacions, però amb densitat menor que la del barri de Sant Andreu, amb altres característiques geogràfiques, d'habitatges. Descriu que és un sistema intrusiu sobre la vida de les persones, sense la consulta prèvia amb els veïns i veïnes. I, finalment, afirma que els veïns no estan en contra de la transició ecològica sinó que siguin ells els que decideixen com fer-ho.

10.-Senyor Miquel explica que viu al carrer de la Tramuntana i que en un dels trams hi ha una paret d'una antiga fàbrica ... on molta gent deixa matalassos, estris vells, branques seques... acumulats allà i no l'han passat a treure.

11.- Senyor Jordi diu que té vergonya per trobar-se les bosses al carrer. Vol deixar clar que està a favor del reciclatge, de l'emergència climàtica, però hi ha mancances en la proposta, com per exemple la inseguretat que suposa els identificadors, al proporcionar informació sobre l'estància als habitatges.

12.-Senyor Alberto considera que el nou sistema de neteja s'imposa i que els nivells de participació proposats són insuficients. Creu que la gent no prou informada i que el malestar s'evidencia a la plaça de Can Fabra on la gent es posiciona en contra. Reclama un espai molt més gran on poder debatre sobre aquesta proposta. D'altra banda, demana tornar a poder retornar els envasos amb sistemes d'abonament. Creu que el barri està més degradat i la presència de brossa embrutarà més al carrer. Pregunta per conèixer quina és la solució per aquelles persones que tenen horaris diferents dels de recollida. També vol saber quan i com s'han de portar els bolquers.

13.-Senyora (no diu el seu nom) diu que les persones que no volen participar del porta a porta són dignes. Reflexiona sobre el fet de que hi hagi bosses de brossa al costat de terrasses dels bars generen mal ambient. I demana més informació sobre com es treballa amb els comerços de restauració.

14.-Senyor Dani afirma que la situació actual és insostenible i que els diners públics s'han de dedicar a d'altres coses, tot i que tothom està preocupat pel canvi climàtic.

15.-Senyora Pilar Magdalena, CEPA- Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius (per streaming) diu que potser ha faltat més informació. Creu que hi ha molta confusió amb els conceptes de reciclatge. El sistema de contenidors no funciona bé, no serveix per reciclar. Des del CEPA es dona el suport al porta a porta, creu que tenim l'obligació de separar l'orgànica donat que és responsabilitat de tots. Potser caldria augmentar una fracció més i proposar incorporar els sistemes de bonificació de les taxes municipals.

16.-Senyor (no s'identifica) demana més informació que justifiqui la necessitat d'utilitzar aquest nou sistema. Reclama major sensibilitat a aquelles persones amb mobilitat reduïda. Valora que el problema no és reciclar sinó voler imposar.

17.-Senyor Angel demana anar posant el sistema poc a poc, i mirar com ho han fet a d'altres municipis. Diu que la situació actual de llançar la brossa a l'abocador ha d'acabar.

18.-Senyor Alberto (per streaming) valora que la campanya està funcionant tot i que és millorable en alguns aspectes. Diu que es pot participar i fer propostes. Creu que també hi ha un grau de responsabilitat per part de les grans empreses, però no vol dir que hem de renunciar les nostres responsabilitats ciutadanes respecte al canvi climàtic. I, finalment, encoratja als veïns a treballar en el porta a porta.

19.-Senyor Josep, valora que els polítics no estan fent bé la feina. Traslladem els problemes a la ciutadania. Demana fer campanyes informatives i no obligar als ciutadans.

20.-Senyor Martí (per streaming) vol comentar que la forma en el que s'està implementant no és la més adequada. Creu que no es pot comparar amb Sarrià. Creu que l'identificador vulnera drets fonamentals, donat que la brossa passa d'anònima a personalitzada. No ha trobat cap experiència similar a cap municipi. Sí que hi ha sistema amb codis per utilitzar bujols, però és genèric i no permet comprovar de qui és. La brossa ara no és anònima, permet fer una foto de la vida personal. Pregunta com es garantirà la gestió de les dades personals.

21.-Senyora Victòria diu que no està d'acord que s'imposi aquest sistema.

22.- Una veïna demana que es pugui donar informació al veïnatge de la segona fase l'abans possible.

Respostes Director de Neteja

Valora que només en una setmana hem passat del 38% al 65% de recollida selectiva. Recorda que és una evidència que el model contenidor no funciona, no permet avançar. El porta a porta intenta treballar aprofundir la separació per minimitzar l'orgànica. Entén que és un canvi important i difícil.

Explica que l'identificador porta una informació que no és pot associar a persones ni a domicilis.

Informa que el sistema de protecció de dades dels identificadors es fa seguint la normativa referent com a qualsevol gestió municipal. Aclareix que els bujols no estan marcats amb el domicili de referència, són anònims.

Respecte a la brutícia dels cubells quan estiguin al carrer explica que porten una imprimació bacteritzada que queda protegit de fàbrica. També diu que el cubell de 20 litres d'orgànica és estanc i, per tant, no pot derramar líquid.

Explica també que Sant Andreu no és una experiència assimilable a Sarrià, donat que venien d'un sistema diferent, abans no hi havia contenidors. Van donar un dia més de recollida d'orgànica per potenciar que es pugui fer.

Informa que sobre les casuístiques personals, s'estan oferint solucions específiques i per això qualsevol ciutadà que tingui algun problema s'ha d'adreçar a l'Espai Bota. Sobre les persones amb dificultats de mobilitat i visual explica que s'està treballant amb l'ONCE per trobar una solució.

Respecte als usos de vehicles per la recollida diu que fins al mes d'octubre no tindrem tota la flota amb vehicles elèctrics i de gas, llavors es notarà encara més la disminució del soroll.

Sobre la despesa econòmica informa que les directrius europees obliguen, tal i com s'ha explicat al principi, a disminuir l'aportació als abocadors, el qual implicaria un augment del cànon i per tant de la factura final dels residus. La proposta municipal és anar treballant per les bonificacions de les taxes dels residus. I recorda que amb els usos dels punts verds es pot acumular fins al 10 % de la bonificació.

Explica que a nivell d'activitats comercials no només s'ha parlat amb les associacions de comerciants, sinó amb tots els establiments i, a més, tenen el contacte d'un tècnic per a resoldre incidències.

Informa que amb la nova contracta de neteja no hi haurà un contenidor de plàstics, sinó de reciclables. Ara estem en procés de transició.

La regidora conclou:

-La implantació del porta a porta pretén ampliar el percentatge de recollida.

-Valora que s'ha donat un espai per poder explicar i s'han donat respostes a aquelles preguntes i demandes veïnals.

-S'ha demanat contacte per poder generar un nou espai de participació amb un major aforament per trobar solucions i millores.

-L'Ajuntament està obert a buscar solucions a aquelles problemàtiques, però partint de la base que cal complir la normativa de referència.

-Recorda que hi ha una comissió de seguiment oberta per a que vinguin totes les entitats facin aquelles propostes que considerin per millorar el porta a porta.

-Finalment es recorda que l'Espai Bota és el lloc de referència per resoldre incidències

A les 23 hores es dona per finalitzat la sessió del consell. Alguns veïns plantegen la necessitat de tractar la resta de punts del consell de barri, especialment amb el tema de Casernes. Demana fer un consell extraordinari o un espai de treball.